

KADERNOTA

Integraal Veiligheidsbeleid

Gemeente Assen

2016-2020

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1 VISIE.....	4
HOOFDSTUK 2 VEILIGHEIDSANALYSE.....	5
2.1 VEILIGHEIDS- EN LEEFBAARHEIDSONDERZOEKEN	5
2.2 CRIMINALITEITS- EN OVERLASTCIJFERS	5
2.3 TRENDANALYSE	6
2.4 CONCLUSIES	7
HOOFDSTUK 3 BIJZONDERE DOELGROEPEN	9
3.1 ZORG ZONDER ZORGEN.....	10
3.2 MAATREGELEN & INSTRUMENTEN	10
HOOFDSTUK 4 AANPAK VAN CRIMINALITEIT.....	12
4.1 CRIMINALITEIT SAMEN BESTRIJDEN	12
4.2 MAATREGELEN & INSTRUMENTEN	13
HOOFDSTUK 5 REGIONALE EN LANDELIJKE THEMA'S.....	14
5.1 DE BALANS TUSSEN STUREN EN SAMENWERKEN	14
5.2 MAATREGELEN & INSTRUMENTEN	15
HOOFDSTUK 6 ORGANISATORISCHE BORGING.....	17
6.1 DE GEMEENTERAAD.....	17
6.2 HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS.....	17
6.3 DE BURGEMEESTER	17
6.4 HET DRIEHOEKSOVERLEG.....	17
6.5 SAMENWERKING IN NOORD-DRENTHE.....	17
6.6 SAMENWERKING IN NOORD-NEDERLAND	17
6.7 COMMUNICATIE	17

INLEIDING

De derde Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid van de gemeente Assen staat in het teken van sturen op veiligheid, inspelen op nieuwe ontwikkelingen en intergemeentelijke samenwerking. De prioriteiten voor de periode 2016-2020 zijn: bijzondere doelgroepen, aanpak van criminaliteit en regionale en landelijke thema's. De gemeenteraad is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de kadernota. Sinds januari 2015 zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd bij de politie en met andere partners in veiligheid. Raadsleden hebben gedurende het jaar gebiedsscans gekregen en zijn geïnformeerd over de voortgang van de kadernota.

De betrokkenheid van de gemeenteraad is waardevol. De vorige kadernota is geschreven in een periode van veranderingen; reorganisaties en centralisaties. Naast de veranderingen in de gemeentelijke organisatie, zijn met name de vorming van de nationale politie en de samenvoegingen bij het OM bepalend. De gemeente wordt - nog nadrukkelijker dan voorheen - bevraagd op haar prioriteiten. De lokale prioriteiten worden meegenomen in het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland. Daarnaast wordt gemeenten steeds vaker gevraagd om een bijdrage te leveren aan landelijke en regionale prioriteiten. De rol van de gemeente is niet alleen regie voeren op integraal veiligheidsbeleid, maar daarin ook sturend te zijn richting haar partners.

Voorop staat dat de inwoners van Assen moeten kunnen rekenen op de partners in veiligheid. De gemeente zal echter ook nadrukkelijk een beroep doen op inwoners en ondernemers. In het collegeprogramma staat dat de bestrijding van overlast en criminaliteit een kerntaak van de lokale overheid is. De voorwaarde die wij daarbij stellen, is een goede samenwerking met inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers en politie.

De politiecijfers laten zien dat de criminaliteit daalt en uit de leefbaarheidsonderzoeken blijkt dat de beleving van veiligheid vrij stabiel blijft. Dat stemt tot tevredenheid. De ervaren overlast stijgt echter wel. Het is onze ambitie dat Assen een veilige stad blijft. Verder willen we dat de stijgende trend van overlast daalt. We werken structureel aan de verbetering van de veiligheid in Assen.

De doelstellingen in deze kadernota zijn wederom meerjarige doelstellingen op hoofdlijnen. Daarnaast wordt uitgegaan van 'oud voor nieuw' en is de kadernota budgettair neutraal opgesteld. De kadernota vormt samen met het regionale veiligheidsplan de basis voor de jaarlijkse veiligheidsprogramma's van Assen. In de veiligheidsprogramma's worden de doelstellingen uit de kadernota verder uitgewerkt. Ook worden het gevoerde beleid en de inspanningen van het voorgaande jaar verantwoord.

HOOFDSTUK 1 VISIE

Het veiligheidsbeleid van de gemeente Assen is proactief, innovatief en gericht op interveniëren. Wij willen klaar zijn voor de toekomst en Assen structureel veiliger maken. Wij kunnen risico's beheersen, maar niet uitsluiten. Bij incidenten komen we met een aanpak, gaan we in gesprek met de betrokkenen, leggen we uit wat we gaan doen en herstellen we de openbare orde.

Veiligheidsbeleid is alleen succesvol als alle betrokken partijen meedoen. Wij rekenen op inzet van alle betrokken partijen, omdat veiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid is. De gemeente voert de regie. Dat betekent dat wij bij veiligheidsthema's kijken naar wie op welk moment een bijdrage kan leveren aan een veilig Assen. De laatste jaren is naast de samenwerking ook de samenhang van de inzet belangrijker geworden. De gemeente bepaalt oplossingsrichtingen en stuurt daarop.

Het motto van het collegeprogramma 2014-2018 is "niet zorgen voor, maar zorgen dat". Inwoners, instellingen en bedrijven nemen hun verantwoordelijkheid en wij zijn hierbij voor hen een samenwerkingspartner. De gemeente Assen verwacht van haar inwoners, instellingen en bedrijven dat zij op een fatsoenlijke en respectvolle manier met elkaar omgaan. Dat betekent ook elkaar aan durven spreken op ongewenst gedrag. Zij staan hierin niet alleen. Zodra er sprake is van een uitstraling naar het publieke domein, is de gemeente bereid om mee te doen.

Natuurlijk zijn er altijd factoren die niet kunnen worden voorzien. Dat kan leiden tot een tussentijdse aanpassing van inspanningen of zelfs prioriteiten. Als veiligheid op maat wenselijk is, dan is flexibiliteit noodzakelijk.

Je veilig voelen is een belangrijke basisbehoefte voor iedereen. Bestrijding van overlast en criminaliteit is een kerntaak van de lokale overheid. Een goede samenwerking met ondernemers, maatschappelijke partners, met burgers en politie is hierbij een voorwaarde. De inzet van (mobiel) cameratoezicht bij evenementen heeft zich bewezen en zetten we daarom voort. Wij ondernemen geen initiatieven tot het invoeren van andere vormen van cameratoezicht. Actuele ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn hierop terug te komen. De bestuurlijke aanpak van georganiseerde misdaad en de inzet van de ketenregisseur mensenhandel zetten we voort.

*(Collegeprogramma
Mijn Assen 2014-2018,
Niet zorgen voor, maar zorgen dat)*

In het veiligheidsdomein zoeken we voortdurend naar nieuwe mogelijkheden en creatieve oplossingen. Daarbij hoort ook leren van andere steden in Nederland en in het buitenland. Wij zoeken de samenwerking met Sensor City om het stedelijk sensornetwerk in te zetten voor het vergroten van veiligheid.

Op basis van de visie zijn de volgende strategische doelstellingen geformuleerd:

1. Wij streven naar een veilige en leefbare stad, waar inwoners zich veilig voelen en bereid zijn om actief de veiligheid te bevorderen;
2. Wij willen samenwerken met alle verantwoordelijke lokale partners;
3. Wij willen overlast en criminaliteit terugdringen, door direct in te grijpen en de oorzaken aan te pakken. Veroorzakers van overlast worden persoonlijk aangesproken op het vertoonde gedrag waarbij indien mogelijk afspraken worden gemaakt over hulpverlening. Sancties zijn echter altijd duidelijk. Als het minderjarigen betreft, zullen wij ook ouders/verzorgers op hun verantwoordelijkheid wijzen;
4. Instellingen in Assen hebben bij de uitvoering van hun werkzaamheden en de contacten met hun cliënten nadrukkelijk aandacht voor de leefbaarheid en veiligheid van de samenleving, handelen daarnaar en zijn door ons en betrokkenen partners aanspreekbaar op hun bedrijfsvoering.

HOOFDSTUK 2 VEILIGHEIDSANALYSE

2.1 Veiligheids- en leefbaarheidsonderzoeken

Voor de kadernota maakt de gemeente gebruik van de wijkanalyses. De meest recente wijkanalyse is van 2014. Volgens deze analyse voelt een derde van de Assenaren zich wel eens onveilig, of voelt zich wel eens onveilig in de eigen wijk. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 2011. Deze beleving zorgt er niet voor dat inwoners vaak plekken gaan mijden of kinderen ergens niet naar toe laten gaan vanwege onveiligheid. De beleving van overlast is niet veranderd ten opzichte van 2011. De ervaren overlast van drugs, dronken personen en jeugd blijft onveranderd. Ongeveer 30% van de inwoners geeft aan last te hebben van jeugd. Daarmee is dit met afstand de grootste overlastbron. De overlast van burens laat een kleine daling zien ten opzichte van 2011.

	2011	2014
% dat zich wel eens onveilig voelt	30,5%	33,9%
% dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen wijk	23,9%	28,6%
% dat vaak plekken in de wijk mijdt	2,4%	2,2%
% dat de kind(eren) niet toestaat ergens naartoe te gaan in uw wijk omdat u het niet veilig vindt	36,4%	31,3%
% dat vaak overlast van groepen jongeren ondervindt	10,1%	9,4%
% dat vaak overlast van omwonenden ondervindt	7,0%	4,9%
% dat vaak overlast van dronken mensen op straat ondervindt	3,4%	2,0%
% dat vaak drugsoverlast ondervindt	3,1%	3,0%

2.2 Criminaliteits- en overlastcijfers

Drie keer per jaar maakt de politie een gebiedsscan, waarin de criminaliteitscijfers en overlastmeldingen worden weergegeven. In 2014 zagen we een sterke daling in criminaliteitscijfers. En deze trend zet zich door. De overlastcijfers blijven daarentegen hoog. We zien wel een afname in het aantal overlastmeldingen van jeugd en jeugdgroepen. De overlast van verwarde personen laat een sterke stijging zien. Opvallend zijn wederom de dalingen bij woninginbraken, auto-inbraken en winkeldiefstallen.

	2013	2014	2015*
Woninginbraken	412	249	114
Auto-inbraken	267	167	159
Winkeldiefstal	200	208	179
Overlast jeugd	453	642	417
Overlast verwarde personen	301	477	777

* De cijfers van 2015 zijn tot en met 30 november 2015

2.3 Trendanalyse

Bij de trendanalyse kijken we naar de ontwikkelingen in de stad en in Nederland en welke gevolgen die kunnen hebben op de beleving van veiligheid en de werkelijke criminaliteit en overlast.

Landelijk	
Cybercrime	Deskundigenpanels geven aan dat er een verschuiving is van de klassieke vormen van criminaliteit naar cybercrime. Hier is lastig op te sturen: cybercrime is een landelijk speerpunt van de politie en in Europa.
Toename kwetsbare doelgroepen	Decentralisaties in de zorg, extramuralisering, een toename van ervaren (psychische) druk in de samenleving, slecht toekomstperspectief en (dreigende) werkloosheid blijven zorgen voor een toename van het aantal kwetsbare personen. Een deel van deze zorgen wordt door de samenleving zelf opgepakt. De gemeenten stuurt daar ook op door bijvoorbeeld onze buurtteams in te zetten. Aan de oorzaken valt soms niet veel te doen, wij kunnen wel inspelen op de consequenties.
Vermenging onderwereld & bovenwereld	De onderwereld heeft de bovenwereld nodig als afzetmarkt, als middel om wit te wassen. Veel bedrijven worden onbewust gebruikt door de onderwereld. Wij willen bedrijven bewuster maken van verborgen criminele organisaties, BIBOB inzetten en het RIEC erbij betrekken.
Eisende samenleving	Dat niet alles meer kan, wordt door een deel van de samenleving niet geaccepteerd. Deze groep is van mening dat haar probleem door een ander (gemeente, maar ook bedrijven, verzekeraars etc.) moet worden opgelost. Wij zien een toename in betogingen, maar ook juridificering van contacten met inwoners. Ook al is het vastgesteld beleid, deze groep zal betrokkenheid blijven afdwingen. Het gebruik van nieuwe en oude media is een veelgebruikt instrument. De sturing wordt complexer omdat vaak per zaak een (nieuwe) afweging moet worden gemaakt en de gemeente vaak per definitie zich publiekelijk moet verantwoorden.
Betrokken inwoners bij veiligheid	Inwoners willen betrokken zijn bij de aanpak van onveiligheid. Een goed voorbeeld is de deelname aan Burgernet. Daarnaast organiseren inwoners en bedrijven ook zelf contactgroepen met als oogmerk veiligheid.
Instroom vluchtelingen	Sinds 2015 is de instroom van vluchtelingen uit onder andere Syrië sterk toegenomen en daarmee de vraag aan gemeenten om een bijdrage te leveren aan de opvang en huisvesting. Dat stelt de gemeenten voor diverse uitdagingen op het gebied van veiligheid, leefbaarheid en integratie.
Radicalisering	Het risico bestaat dat uitreizigers die aan de strijd in het Midden-Oosten hebben deelgenomen en terugkeren uit deze gebieden hun ondermijnende activiteiten voortzetten in Europa. Dat kan leiden tot het werven en radicaliseren van hun omgeving of het plegen van aanslagen.
Lokaal	
Zorginstellingen	Assen kent veel zorginstellingen. Hun doelgroep wordt deels extramuraal behandeld in Assen en stroomt voor een groot deel uit in Assen. Er zijn sturingsmogelijkheden, maar beperkt en op basis van bestaande samenwerking. Ons doel is eenduidige interventie op overlast en samenwerking tussen politie en zorgpartijen bevorderen.
Jeugdgroepen	Jeugdgroepen zorgen voor overlast en criminaliteit en zijn van grote invloed op de beleving van veiligheid. Wij sturen hierop door een bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aanpak

Criminaliteit	Drugs veroorzaakt van veel criminaliteit; veelplegers stelen om in hun verslaving te voorzien, organiseren hennepteelt in woningen en dealen op straat. Er zijn beperkte sturingsmogelijkheden: Duidelijk repressief beleid tegen (georganiseerde) criminaliteit. Aanpakken van veelplegers in Veiligheidshuis. We realiseren ons dat bij vraag er altijd sprake zal zijn van aanbod.
Nieuwe verbonden partijen in het sociaal domein	Op 1 januari 2015 heeft de gemeente veel nieuwe verbonden partijen gekregen voor de uitoefening van de nieuwe taken zoals WMO en jeugdzorg. De aansturing van de nieuwe partijen geeft veel nieuwe mogelijkheden om een afgestemde en heldere koers te varen. Daarnaast is een nieuwe energie merkbaar, “de schouders er onder”. Met de kennis en ervaring van de afgelopen jaren en de verbeterde aansturing moeten goede resultaten haalbaar zijn.
Incidenten in sociaal domein	De gemeente zal bij incidenten in het sociaal domein nadrukkelijker in beeld zijn, omdat wij met de decentralisaties verantwoordelijk zijn geworden. Incidenten kunnen we niet uitsluiten en als het onverhoopt toch voorkomt, kunnen we daarin interveniëren.
Onderhoudsniveau stad	Een trend waarvan we nog niet weten wat de consequenties voor het veiligheidsdomein zullen zijn, is het onderhoudsniveau van de stad. Een lager onderhoudsniveau kan zorgen voor verloedering en daarmee een grotere beleving van onveiligheid. Aan de andere kant zien we ook dat inwoners bijeen komen om het onderhoud op peil te houden en dat zorgt voor sociale cohesie.

2.4 Conclusies

De beleving van veiligheid is niet alleen te beïnvloeden door goede resultaten te halen bij criminaliteitsbestrijding. In Assen zien we dat inwoners zich iets minder veilig voelen, terwijl al enige tijd de criminaliteit daalt. Daarom behandelen we dit als twee verschillende thema's.

De causaliteit tussen stijgingen en dalingen in criminaliteit en overlast en onze inspanningen is lastig aan te tonen. Wij zijn tevreden over de samenwerking die we bijvoorbeeld in het Veiligheidshuis hebben. We zien namelijk wel de gedragsveranderingen bij ex-gedetineerden, veelplegers en leden van jeugdgroepen. De kracht zit niet alleen in de samenwerking met partners, maar ook in een afgestemd pakket van maatregelen. Van veelplegers merken we direct als ze minder overlast en criminaliteit veroorzaken. Wij streven naar een verdere daling van criminaliteit. De daling van 2014 en 2015 was echter zo sterk, dat we ook rekening houden met een bestendiging dan wel lichte stijging van de criminaliteit.

Wij willen dat onze inwoners zich veilig voelen. We weten wat werkt: Bij burgerparticipatie in het veiligheidsdomein hoort een handelingsperspectief voor inwoners. De gemeentelijke communicatie met inwoners ging vooral over preventie en het voorkomen van slachtofferschap. De nadruk zal nu veel meer komen te liggen op het samen aanpakken van criminaliteit en overlast. Door het bieden van een handelingsperspectief, verwachten we ook de veiligheidsbeleving van inwoners positief te beïnvloeden. Wacht niet lijdzaam af, kom samen met ons in actie. Het is ook een eerlijk antwoord op de vraag “of de overheid even alles wil oplossen”.

De veranderingen in het sociaal domein zorgen voor organisatorische aanpassingen in het veiligheidsdomein. Wij vinden het belangrijk dat deze twee domeinen nauw op elkaar aansluiten. Wij constateren dat ook dat deze domeinen steeds vaker met elkaar te maken krijgen. In 2015 is de basis gelegd voor het omgaan met incidenten in het sociaal domein. Het is namelijk niet uit te sluiten dat een cliënt een betreuwenswaardige beslissing neemt of slachtoffer wordt van een misdrijf. De gemeente heeft ook bij deze incidenten een rol gekregen.

De instroom van vluchtelingen naar Nederland is toegenomen. Assen heeft een open en constructieve houding getoond om ook een bijdrage te leveren aan de opvang en huisvesting van

asielzoekers. In de komende jaren stromen de asielzoekers met een status uit in onze samenleving. Wij zullen ons moeten voorbereiden op diverse leefbaarheids-, welzijns- en veiligheidsvraagstukken.

De terroristische aanslagen - op de vrije pers, maar ook op bezoekers van theater, cafés, restaurants, voetbalstadion - in 2015 in met name Frankrijk hebben ook effecten op Assen. Zeker als het gaat om ons veiligheidsgevoel; het kan ons allemaal overkomen. Ook in onze stad lopen mensen met gevoelens van angst en onzekerheid rond. De komende jaren zullen we, samen met andere gemeenten en de Rijksoverheid, ook op dit punt in contact moeten blijven met onze inwoners.

Voor de vorming van de nationale politie waren er vanuit de VNG zorgen over de afstand die zou kunnen ontstaan tussen politie, inwoners en de raad. Vooralsnog blijkt daar geen sprake van te zijn. De politie maakt op veel onderdelen een ontwikkeling door, waarbij er meer slagkracht komt op thema's, zowel kwalitatief als kwantitatief.

HOOFDSTUK 3 BIJZONDERE DOELGROEPEN

Ook in Assen wonen mensen die overlast veroorzaken en strafbare feiten plegen of juist een groter risico lopen om slachtoffer te worden. Deze bijzondere doelgroepen komen vaak in contact met de politie en justitie. Een deel van de criminelen en overlastveroorzakers heeft aanvullende problemen. Denk daarbij aan problemen met hun inkomen, verslaving of psychische problemen. De kans is groot dat deze mensen zonder begeleiding steeds opnieuw voor overlast of criminaliteit zorgen.

Veelplegers

De gevolgen van het gedrag van een kleine groep veelplegers, hebben een grote impact op Assen. Dus volgen we deze mensen, curatief of repressief. Als ze gemotiveerd zijn, dan helpen we. Als ze niet voornemens zijn hun gedrag aan te passen, dan volgen bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen.

Veiligheidshuis Drenthe

Onder regie van de gemeente wordt in het Veiligheidshuis Drenthe gewerkt aan de thema's jeugd, huiselijk geweld, mensenhandel, veelplegers en nazorg ex-gedetineerden. Door een deel van de wettelijke taken rondom de coördinatie van de nazorg voor ex-gedetineerden te standaardiseren, hebben we meer tijd over om bij complexe zaken maatwerk te leveren.

Criminele en overlast gevende jeugdgroepen

Criminele en overlast gevende jeugdgroepen worden in beeld gebracht door de politie en besproken in het Veiligheidshuis. In het Veiligheidshuis maken we een plan van aanpak per persoon en voor de hele groep. Voor de Maaskoopgroep hebben we een speciale aanpak. Leden van de groep veroorzaken overlast en houden zich bezig met criminele activiteiten. De aanpak is er op gericht de overlast en de criminele activiteiten te verminderen of te doen stoppen. Assen heeft al langere tijd last van deze groep. Wij constateren dat leden afvallen, maar dat er ook sprake is van nieuwe aanwas. We zullen daarom niet stoppen met onze aanpak als er een periode is, waarin de jeugdgroep minder opvallend aanwezig is.

Verwarde personen

In Assen hebben we veel meldingen van verwarde personen. Dat kunnen we verklaren doordat in onze stad ook meer dan gemiddeld veel instellingen zijn die zorg verlenen aan kwetsbare doelgroepen. Op het moment dat deze doelgroep voor overlast zorgt, wordt de politie er bij gehaald. Het kost veel tijd om deze mensen te helpen en vervolgens op de juiste plek te krijgen. Als deze mensen een gevaar voor zichzelf zijn of voor hun omgeving, dan worden de (loco)burgemeesters gebeld door een psychiater met het verzoek voor een inbewaringstelling. Als deze mensen structureel overlast veroorzaken, komt het buurtteam in beeld en wordt in veel gevallen het Veiligheidshuis betrokken.

Zedendelinquenten

Om ervoor te zorgen dat ex-gedetineerden zo goed mogelijk re-integreren in de samenleving na hun detentie, bieden wij, samen met onze partners, nazorg. De vijf primaire leefgebieden waarop we nazorg bieden zijn: identiteitsbewijs, inkomen, onderdak, schuldhulpverlening en zorg. Binnen deze doelgroep krijgen zedendelinquenten de meeste aandacht. Wij hebben er voor gekozen om geïnformeerd te worden bij de komst van een zedendelinquent. De gemeente neemt deel aan het project BIJ, Bestuurlijke Informatie Justitiabelen. Doordat we geïnformeerd zijn over de komst, zijn we in de positie om mee te bepalen waar de ex-gedetineerde komt te wonen, hoe de begeleiding geregeld wordt en onder welke voorwaarden.

Vluchtelingen en asielzoekers

Vluchtelingen en asielzoekers verdienen de komende jaren aandacht. Onze nieuwe inwoners mogen noch dader noch slachtoffer worden van criminaliteit en discriminatie.

3.1 Zorg zonder zorgen

Zorgpartijen in onze stad mogen geen nieuwe zorgen veroorzaken voor de samenleving, doordat hun cliënten de openbare orde verstoren of criminaliteit veroorzaken. Hoewel slechts een klein gedeelte van deze personen voor problemen zorgt, is het aantal zorgpartijen in Assen groot. In Assen hebben we heldere afspraken gemaakt met justitiële partners over de terugkeer van delinquenten naar Assen. Wij willen de komende jaren vergelijkbare afspraken maken met zorginstellingen, zoals bijvoorbeeld de Duurzaam Verblijf Assen Kliniek, zodat zij - het liefst gezamenlijk - nog meer hun verantwoordelijkheid gaan nemen voor de stad. Daarbij hoort ook het ontzorgen van de politie. Met het COA hebben we afspraken gemaakt over de integratie van asielzoekers in onze stad.

3.2 Maatregelen & instrumenten

Veiligheidshuis

- Het Veiligheidshuis is bij uitstek de netwerkorganisatie die onze buurtteams en het inwonersplein kan ondersteunen bij individuen met een justitieel verleden of die structureel voor overlast zorgen. Het Veiligheidshuis lost complexe en lastige situaties ook zelfstandig op. Wij willen in deze periode zorgen dat het Veiligheidshuis naadloos aansluit op het sociale domein en de organisaties en instellingen die hierin werken. Wij willen dat overlastzaken, net zoals nu, snel worden opgepakt. Wij willen een oplossing op maat;
- Wij onderschrijven de landelijke afspraken waarin staat dat we een gezamenlijke inspanning moeten leveren om ex-gedetineerden, die zwaardere delicten hebben gepleegd, te huisvesten in gemeenten. Uitgangspunt is dat ex-gedetineerden terugkeren naar de gemeente van herkomst. Een voorbeeld hiervan zijn de zedendelinquenten. Wij willen onze bijdrage leveren in de huisvesting van zedendelinquenten, waarbij we samen met justitiële partners zoeken naar een verantwoorde huisvesting van deze doelgroep.

Criminele en overlast gevende jeugdgroepen

- De Maaskoopgroep vraagt om een langdurige en intensieve aanpak. De aanpak die we de afgelopen twee jaren hebben ontwikkeld en uitgevoerd zetten we door, totdat de leden van deze groep hun gedrag aangepast hebben, hun jongere familieleden of vrienden niet toetreden tot de groep en de overlast en criminaliteit structureel zijn verdwenen;
- Nieuwe criminele of overlast gevende jeugdgroepen worden in beeld gebracht door de politie en het Veiligheidshuis. Als de aanpak van de jeugdgroep binnen een jaar leidt tot een oplossing, wordt dit verantwoord in het veiligheidsprogramma. Als een meerjarige aanpak gewenst is, wordt dit meegenomen in de planning voor de nieuwe jaarschijf.

Verwarde personen

- Wij willen het thema 'verwarde personen' voor Assen beter geduid hebben. Wij weten nu nog niet goed hoe we de oorzaken van de stijging van overlast kunnen verklaren en wie dit veroorzaken. Met een goed beeld kunnen we werken aan passende oplossingen;
- Wij willen met zorginstellingen komen tot een voor Assen werkbare aanpak van leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken voor verwarde personen. Hierbij denken wij aan een nauwe aansluiting met andere beleidsdomeinen. Wij kijken naar goede en passende voorbeelden die elders ontwikkeld zijn. Het doel is om te komen tot een sluitende aanpak waarbij cliënten de juiste zorg ontvangen en de samenleving hier geen hinder van ondervindt. Als er toch sprake is van hinder, dan lost in eerste instantie de zorgpartij dit op. De druk op politiecapaciteit moet worden verminderd;

- Wij willen aansluiten bij de landelijke aanpak voor verwarde personen. Wij willen meepraten en meedenken met het ingestelde ‘aanjaagteam’. De oplossing hoeft niet alleen van ons te komen; wij vinden dat de ministeries en zorgverzekeraars ook een (financiële) verantwoordelijkheid moeten nemen. Hiervoor zullen wij met GGz Drenthe, de politie en de ambulancezorg samenwerken. Het doel is om voor verwarde personen een plek te creëren, die aansluit op hun vraag en dat tegelijkertijd de samenleving ontzorgd wordt.

Vluchtelingen en asielzoekers

- Wij monitoren nadrukkelijker de meldingen en incidenten die betrekking kunnen hebben op discriminatie tegen of van vluchtelingen. Naast de reguliere afhandeling, kijken wij specifiek naar trends en of daar acties op mogelijk zijn;
- Wij willen, als regenbooggemeente, dat het COA het COC een platform geeft om voorlichting en ondersteuning te bieden, zodat thema's zoals homo- en bisexualiteit en transgenders besproken kunnen worden in het AZC;
- Wij willen met het COA, de politie en de hulpverleningsdiensten afspraken maken over hoe te handelen bij incidenten. Dat kan gaan om incidenten in het AZC, zoals vechtpartijen, maar ook acties tegen het AZC of de bewoners. Wij zullen ook afspraken maken het COA als asielzoekers betrokken zijn bij incidenten elders in de stad, als dader of als slachtoffer.

Incidenten in het sociaal domein

- Incidenten in het sociaal domein zijn, ondanks goede regelingen en goede zorg, niet uit te sluiten. Wij gaan ervan uit dat onze contractpartners handelen zoals de protocollen voorschrijven. Vanwege onze nieuwe taken in het jeugd- en welzijnsdomein, komt de gemeente ook in beeld. Wij gaan er voor zorgen dat dit goed op elkaar aansluit, waarbij wij richting onze inwoners open en transparant zullen zijn.

HOOFDSTUK 4 AANPAK VAN CRIMINALITEIT

De afgelopen vier jaren hebben we de criminaliteit in Assen steeds beter in beeld gekregen. Wij zijn dus in staat om bij te sturen als de situatie in de stad daarom vraagt. Dat is mede dankzij de nationale politie en haar keuze om informatie gestuurd te gaan werken. De door haar verzamelde informatie is in veel gevallen ook voor ons relevant. Drie keer per jaar ontvangt de driehoek een gebiedsscan, waarbij alle overlast en criminaliteit gemonitord wordt. Daarnaast ontvangen we gevraagd en ongevraagd bestuurlijke rapportages over criminaliteit en kunnen wij bestuursrechtelijk ook maatregelen nemen. Door te investeren in onze medewerkers om signalen van criminaliteit te herkennen, constateren wij ook meer. Door de politie het OM en de gemeente wordt de informatie veredeld, bevestigd of ontkracht en op basis daarvan voorzien van een plan van aanpak.

Korte klap acties

Wij constateren dat preventie het beste werkt als er een directe aanleiding is, als er sprake is van een afgebakend gebied en een specifieke doelgroep. Bij een opvallende toename in een delictsoort, gebruiken we een vooraf gemaakt plan van aanpak. We passen dit toe bij woninginbraken, fietsendiefstallen en auto-inbraken.

Onderzoek en bestuurlijke aanpak

Sommige signalen of meldingen zijn door ons niet direct te duiden, maar geven ons wel een 'onderbuikgevoel'. Dan maken we gebruik van het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) en het Bureau BIBOB (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur). Zowel het RIEC als Bureau BIBOB kunnen gebruik maken van diverse bronnen en informatiesystemen. Beide kunnen justitiële, politionele en fiscale informatie opvragen, waardoor we kunnen kijken of er sprake is van criminele activiteiten. Bureau BIBOB is gespecialiseerd in vergunningverlening. Het RIEC is algemener in de ondersteuning van gemeenten bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Drugs

Bij veel vormen van criminaliteit spelen drugs een rol. Daarom monitoren we de drugsmarkt. De 'aanbodzijde' kenmerkt zich door fysiek onveilige situaties (hennekwekerijen), overlast (dealen) en ondermijning (onder dwang werkzaamheden verrichten/witwassen). De 'vraagzijde' van de drugsmarkt veroorzaakt vermogenscriminaliteit en overlast door drugsgebruikers (bedelen, gebruik). In het uitgaansgebied zorgen uitgaansdrugs al dan niet in combinatie met alcohol voor geweld. Het verstoren van deze markt heeft gevolgen voor de hoogte van criminaliteit. Ons drugsbeleid geeft de kaders voor de aanpak van druggerelateerde problemen in de stad.

4.1 Criminaliteit samen bestrijden

Als we criminaliteit alleen zien als een statistiek, gaan we voorbij aan de impact die criminaliteit heeft op de slachtoffers. Er is bijvoorbeeld een categorie slachtoffers die onder druk of bedreiging gebruikt wordt door criminelen; dat zijn vaak kwetsbare mensen. Zelfs als de impact op de persoonlijke levenssfeer klein is, betekent slachtoffer worden van een misdrijf toch vaak tijd, papierwerk en ergernis. Inwoners, instellingen en bedrijven leiden minder schade als er minder criminaliteit is. Wij gaan daarin slagen als we in Assen elkaar goed informeren en samen blijven werken aan de bestrijding van criminaliteit. Met alle mogelijkheden die we tot onze beschikking hebben, moet dat kunnen.

4.2 Maatregelen & instrumenten

Korte klap acties

- Bij een opvallende toename in een delictsoort, gaan we direct over tot de uitvoering een vooraf gemaakt plan van aanpak. Wij willen alertheid bij de potentiële slachtoffers en de meldingsbereidheid verhogen en handreikingen bieden om slachtofferschap te voorkomen. Wij zetten deze acties in als er sprake is van auto-inbraken, woninginbraken, vermogenscriminaliteit en overvallen;
- Als inwoners of ondernemers gebruik maken van whatsappgroepen, dan zullen wij ook op deze groepen een boodschap laten plaatsen.

Vermogenscriminaliteit en overvallen

- We werken samen met de gemeenten in Noord-Drenthe om woninginbraken te voorkomen. Onze preventie zal zich specifiek richten op potentiële slachtoffers. Daarnaast hebben we speciale aandacht voor ondernemers die gebruikt worden door criminelen om gestolen goederen te verkopen.

Onderzoek en bestuurlijke aanpak van criminaliteit

- Wij zullen altijd aan de politie en het Openbaar Ministerie vragen om ons actief te informeren over criminaliteit in Assen door middel van bestuurlijke rapportages. Daar waar een mogelijkheid is om ook bestuurlijk maatregelen te nemen, doen we dat. Het kan dan gaan om maatregelen tegen personen, woningen of overlast gevende groepen;
- Wij hebben goede ervaringen met het RIEC en het bureau BIBOB. Wij zullen deze instanties bevragen als er vermoedens zijn van georganiseerde criminaliteit;
- Wij gaan de BIBOB verordening aanpassen, zodat meerdere zaken aan het bureau kunnen worden voorgelegd zonder dat hiervoor apart een collegebesluit genomen moet worden.

Drugscriminaliteit

- Drugsverslaving zorgt voor veel vermogensdelicten. Wij willen zicht blijven houden op de drugsmarkt in Assen. Daarom nodigen wij Verslavingszorg Noord Nederland, politie en Openbaar Ministerie uit voor ons drugsoverleg;
- Wij gaan de aanpak van drugspanden, inclusief hennepkwekerijen, aanscherpen. Nieuwe jurisprudentie geeft ons deze mogelijkheid. Wij zullen sneller over gaan tot sluiting van panden en woningen.

HOOFDSTUK 5 REGIONALE EN LANDELIJKE THEMA'S

Deze kadernota is de input vanuit Assen voor het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland. In dat plan worden alle kadernota's van de Noord Nederlandse gemeenten meegenomen en vormen de gedeelde prioriteiten de Noord Nederlandse prioriteiten. Daarnaast hebben we te maken met landelijke thema's, waar de Rijksoverheid een bijdrage verwacht van de gemeenten.

Radicalisering

In 2015 is dit - bij uitstek landelijke - thema opgenomen in het veiligheidsprogramma. We hebben de basis gelegd voor een gemeentelijke bijdrage voor de aanpak van radicalisering. We hebben contacten met de moskeeën in Assen en we kennen hun standpunten. Onze collega's hebben rechtstreekse contacten met de politie wanneer zij bijzondere situaties tegenkomen. Ondanks alle publicaties, moeten we ook constateren dat het handelingsperspectief van de gemeenten nog beter omschreven kan worden.

Mensenhandel

In Drenthe is Assen de aanjager geweest om te komen tot een goede aanpak van mensenhandel. Nu willen wij, samen met Emmen, deze aanpak omzetten van projectmatig naar structureel. Dat is ook volledig in lijn met het collegeprogramma. Een structurele aanpak is ook nodig om het aantal cases in Assen en Drenthe op te pakken. De netwerken zijn op orde, de samenwerking in Noord-Nederland is gerealiseerd en binnen gemeenten is het thema geborgd. In deze periode gaan we ons ook richten op het verbeteren van de zorg voor slachtoffers van mensenhandel.

5.1 De balans tussen sturen en samenwerken

Het aanpakken van onveiligheid en criminaliteit is het meest effectief als we samenwerken. In Assen doen we dat met inwoners, instellingen en bedrijven. Voor gemeentegrens overstijgende thema's werken we samen met de gemeenten in (Noord-) Drenthe en ook steeds vaker met de Groninger en Friese gemeenten. Deze bovengemeentelijke samenwerking doen we om twee redenen: efficiëntie en slagkracht.

De wens om samen te werken komt niet alleen van ons. Wat ons de afgelopen jaren opvalt, is een sterke landelijke agendering van specifieke veiligheidsthema's. De Rijksoverheid benoemt een probleem, bijvoorbeeld woninginbraken, en stelt dat de gemeenten, de politie en het OM meer moeten doen om dit probleem aan te pakken. Ongeacht of het thema wel of niet lokaal geprioriteerd is of lokaal speelt, zullen politie en OM hun middelen richten op woninginbraken. Van de gemeenten wordt dan ook een investering gevraagd door politie en OM. Als dat aan de orde is, moeten we sturen.

Onze basishouding is dat we meewerken met onze partners in Noord-Nederland. Veel van de regionaal of landelijk geagendeerde zaken spelen immers ook bij ons. We moeten echter ook rekening houden met zaken die in Assen prioriteit hebben of actueel zijn. Dat betekent dat we ook kunnen besluiten niet mee te werken. Dat kan best lastig zijn, omdat landelijke agendering van veiligheidsthema's ook de verwachting werkt bij inwoners en partners dat wij automatisch meedoen.

De lokale prioriteiten hebben per definitie voorrang boven landelijke. Als het gaat om de inbedding van landelijke prioriteiten in het lokale beleid, kan een besluit van de lokale driehoek en soms herprioritering door de raad nodig zijn. Om te voorkomen dat wij jaarlijks meerdere keren het beleid moeten aanpassen, stellen we voor om ruimte te reserveren voor deze landelijke thema's, binnen de prioriteit "landelijke en regionale thema's".

Samen met collega-gemeenten zullen wij positie moeten bepalen richting OM, landelijke politie en minister. In Noord-Nederland worden bijvoorbeeld veel asielzoekerscentra gevestigd. In Drenthe wordt 90% van de slachtoffers van mensenhandel opgevangen. Daarnaast worden bijzondere doelgroepen uit de Randstad in Assen behandeld. Deze landelijke ontwikkelingen krijgen niet vanzelfsprekend een doorvertaling in extra middelen voor Noord-Nederland, Drenthe en Assen. Dat is een thema op het snijvlak van gezag en beheer. De minister (beheer) bepaalt wat de politie kan, het gezag (burgemeester, Officier van Justitie en driehoek) bepaalt wat de politie doet.

5.2 Maatregelen & instrumenten

Extremisme en radicalisering

- Wij blijven onze bijdrage aan de aanpak van radicalisering ontwikkelen en uitbreiden. Wij zullen er voor zorgen dat onze medewerkers alert zijn op signalen die kunnen wijzen op radicalisering;
- Wij blijven het contact houden met moskeeën, scholen en andere instellingen zodat ook zij geïnformeerd zijn over signalen die wijzen op radicalisering. Samen met de politie en het OM zullen wij zorgen voor een handelingsperspectief;
- Als vanuit Assen personen uitreizen naar conflictgebieden, om mee te vechten met IS, dan zullen wij samen met de politie oog moeten hebben voor de achterblijvers. Dat zelfde geldt voor eventuele terugkeerders. Dit is niet iets waar wij alleen voor staan, dit doen wij in nauw overleg met het Ministerie van Veiligheid en Justitie, de politie en het Openbaar Ministerie. Daarbij is ook aandacht voor de veiligheid van onze medewerkers en collega's van andere organisaties en instellingen;
- Helaas is er in de samenleving sprake van polarisatie. Dit is voor ons aanleiding om - indien nodig - de dialoog te starten. Wij hebben de intentie om met een ieder in gesprek te blijven, maar wij zullen optreden tegen elke vorm van geweld;
- Een aanslag - waar ook ter wereld - heeft impact op de Asser samenleving. Als er behoefte is aan reflectie, zullen wij initiatieven ondersteunen en hierin participeren. Wij zijn alert op tegenreacties, die vaak gericht zijn op religieuze instellingen of AZC's.

Mensenhandel

- De aanpak van mensenhandel staat. Wij gaan aan de Drentse gemeenten voorstellen om de aanpak structureel in te voeren;
- Wij zijn gestart met coördinatie van de zorg voor slachtoffers van mensenhandel. Als uit de evaluatie van 2016 blijkt dat er goede resultaten worden behaald, dan zullen wij voorstellen om dit mee te nemen in de structurele aanpak van mensenhandel;
- In de bestuursovereenkomst die wij met het COA hebben afgesloten over het AZC Schepersmaat, is mensenhandel besproken. Wij willen samen met het COA en de politie afspraken maken om de verhoogde kans op slachtofferschap van mensenhandel bij asielzoekers te verkleinen. Wij verwachten van het COA dat het zijn personeel en de asielzoekers hierop attent maakt.

Ondermijnende criminaliteit

- Wij zetten alle bestuurlijke mogelijkheden in tegen vormen van georganiseerde criminaliteit. Wij zullen het Openbaar Ministerie en de politie vragen om ook al hun mogelijkheden te benutten. Als de criminaliteit onze samenleving beïnvloedt, tegenwerkt of probeert over te nemen, zullen wij de aanpak daarvan prioriteren. Dat kan gaan om criminele organisaties, maar ook om de zogenaamde vrijplaatsen;
- Het is een gegeven dat veel leden van Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) betrokken zijn bij criminele activiteiten. Daarom zullen wij deze OMG's niet faciliteren binnen de juridische mogelijkheden die ons ter beschikking staan.

Evenementen

- Het thema veiligheid is een belangrijk onderdeel bij het organiseren van evenementen. Wij hechten dus aan een goede, integrale, voorbereiding. Veiligheidsmaatregelen moeten zoveel mogelijk passen binnen het karakter van het evenement. Om dit te bevorderen, ligt de focus op gastvrijheid;
- Alleen als er sprake is van een concrete en lokale dreiging voor een verstoring van de openbare orde treffen wij maatregelen.

Bijdrage van gemeente Assen aan regionale en landelijke thema's

- De aan ons verbonden partijen accepteren onze regierol. Veelal hebben we hetzelfde belang. Daar waar de belangen uiteenlopen, zullen wij onze regierol gebruiken om te sturen op onze prioriteiten;
- De gemeente kan ook een bijdrage leveren aan landelijke prioriteiten of regionale thema's. In Noord-Drenthe zullen wij vaker het initiatief nemen bij gezamenlijke planvorming. In Drenthe willen wij een leidende rol nemen op thema's zoals mensenhandel en het Veiligheidshuis. In Noord-Nederland willen wij een bijdrage leveren aan het landelijke thema verwarde personen.
- Om te bepalen of wij een bijdrage leveren aan een landelijke thema's, kijken wij naar criteria zoals de relatie tot lokale prioriteiten, in hoeverre het thema actueel is en of het gaat spelen in Assen;
- Een bijdrage van de gemeente Assen aan een regionaal of landelijk thema is alleen mogelijk als er sprake is van een gezamenlijke aanpak, met bijdragen van alle partners.

Discriminatie

- Wij vangen 1000 asielzoekers op. Hoewel de aankondiging van hun komst op veel draagvlak kan rekenen, betekent hun komst dat we alert moeten zijn op discriminatie en verdraagzaamheid. Wij zullen dit onderwerp agenderen in het reguliere beheersoverleg rondom het AZC Assen. Op signalen van discriminatie zal direct gereageerd worden door gemeente, politie en antidiscriminatiebureaus;
- Wij zijn een regenboog-gemeente, wat betekent dat discriminatie tegen homo's, lesbiennes, transgenders en biseksuelen in onze gemeente wordt tegengegaan. Wij gaan samenwerken met belangenorganisaties en de politie om hieraan zowel preventief als repressief een bijdrage te leveren.

HOOFDSTUK 6 ORGANISATORISCHE BORGING

6.1 De gemeenteraad

De gemeenteraad stelt vierjaarlijks de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid vast. Daarmee worden de prioriteiten, de visie en de ontwikkelingsrichting bepaald. Dit is de basis van het veiligheidsbeleid in Assen. Op basis van de kadernota maakt het college van B&W jaarlijks een veiligheidsprogramma. In het jaarprogramma laten wij zien waar wij het komende jaar mee bezig gaan. Daarin leggen we ook verantwoording af aan de inwoners van Assen. De financiële verantwoording nemen we mee in de begrotingscyclus van de gemeente Assen. Inhoudelijk sluit de begroting aan op de kadernota.

Als er sprake is van nieuwe - of onvoorziene - ontwikkelingen dan is het mogelijk het beleid tussentijds aan te passen. Het college kan een voorstel doen aan de raad of andersom.

6.2 Het college van burgemeester & wethouders

Het college voert het veiligheidsbeleid van de gemeente uit. Het college stelt jaarlijks de inspanningsverplichtingen van de gemeente in het Veiligheidsprogramma vast. De burgemeester is portefeuillehouder van het Integraal Veiligheidsbeleid.

6.3 De burgemeester

De burgemeester is tevens verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Bij (dreigende) verstoringen van de openbare orde kan de burgemeester maatregelen nemen. De burgemeester heeft het gezag over de politie. De burgemeester heeft het opperbevel bij rampen, zware ongevallen en crises. De burgemeester verantwoordt in de raad jaarlijks het gevoerde veiligheidsbeleid, op basis van de kadernota en de jaarprogramma's.

6.4 Het driehoeksoverleg

Samen met de Officier van Justitie en de chef basisteam stelt de burgemeester jaarlijks het Veiligheidsprogramma vast. De burgemeester is voorzitter van het lokale driehoeksoverleg. Het driehoeksoverleg is betrokken bij de ontwikkeling van de kadernota integraal veiligheidsbeleid. Openbare ordemaatregelen die de burgemeester moet nemen, worden na overleg met de Officier van Justitie en de chef politie genomen.

6.5 Samenwerking in Noord-Drenthe

Samen met de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo vallen wij in het politiewerkgebied Basisteam Noord-Drenthe. De afgelopen jaren werken wij als gemeenten steeds meer samen aan een veilige leefomgeving. Dat doen we door te kijken of we bestaande of nieuwe thema's intergemeentelijk samen kunnen oppakken.

6.6 Samenwerking in Noord-Nederland

Het OM en de politie zijn sinds de komst van het nieuwe politiebestedel op Noord-Nederlands niveau georganiseerd. De Groninger, Drentse en Friese gemeenten werken nu samen met de Politie-eenheid Noord-Nederland. Op basis van de integrale veiligheidsplannen van alle gemeenten in Noord-Nederland wordt een meerjarenprogramma gemaakt voor de eenheid. Daarbij is als uitgangspunt genomen dat lokale integrale veiligheidsplannen en prioriteiten altijd leidend zijn.

6.7 Communicatie

Wij blijven open communiceren over ons veiligheidsbeleid. Dat vragen wij ook van onze partners. Of het nu gaat om een concrete zaak of over de beleving van veiligheid en de wijze waarop onveiligheid

wordt aangepakt. De enige uitzondering die wij daarop maken is als persoonlijke of privacybelangen geschaad worden.

Wij zullen de stad informeren over veiligheidsthema's. Bij problemen informeren we eerst direct betrokkenen. De gemeente luistert en zoekt samen met haar partners de dialoog met betrokkenen. De komende jaren zullen wij de nadruk leggen op wat inwoners zelf kunnen doen. Wij willen niet alleen dat inwoners meer gaan melden, maar ook dat de kwaliteit van de meldingen beter wordt. Daardoor kunnen we gericht optreden.